

vestlandsindeks

KVARTALSVIS FORVENTNINGSINDEKS FOR VESTLANDSK NÆRINGS LIV

Positive tross internasjonal uro

- Optimismen fremdeles høy blant vestlandsbedriftene
- Oljenæringen har aldri hatt høyere forventningsindeks

Fakta om Vestlandsindeks

Vestlandsindeks er en kvartalsvis temperaturmåler for næringslivet på Vestlandet utarbeidet av Sparebanken Vest i samarbeid med Respons Analyse, og ble første gang presentert februar 2012. Dette er den 31. utgaven av Vestlandsindeks, og undersøkelsen ble gjennomført blant 700 bedrifter i perioden 12. – 23. august 2019.

Bedriftene er tilfeldig utvalgt med to eller flere ansatte, fordelt på 200 bedrifter i Rogaland, Hordaland og Møre og Romsdal og 100 i Sogn og Fjordane.

Respondentene blir spurt om viktige indikatorer som blant annet etterspørsel, sysselsetting, investering og markedsutsikter de tre foregående månedene og hvor-

dan de forventer at utviklingen skal bli neste halvår. Vestlandsindeks kan være mellom 0 og 100. Et tall over 50 indikerer at bedriftene er optimistiske, mens et tall under 50 indikerer pessimisme. Resultatindeksen viser til bedriftenes opplevelse av markedssituasjonen de siste tre måneder. Forventningsindeksen viser til bedriftenes forventninger til markedssituasjonen de neste seks måneder. For tredje kvartal 2019 viser Vestlandsindeks en resultatindeks på 63,8 og en forventningsindeks på 66,9. Tilsvarende tall for tredje kvartal 2018 var 62,6 og 66,1.

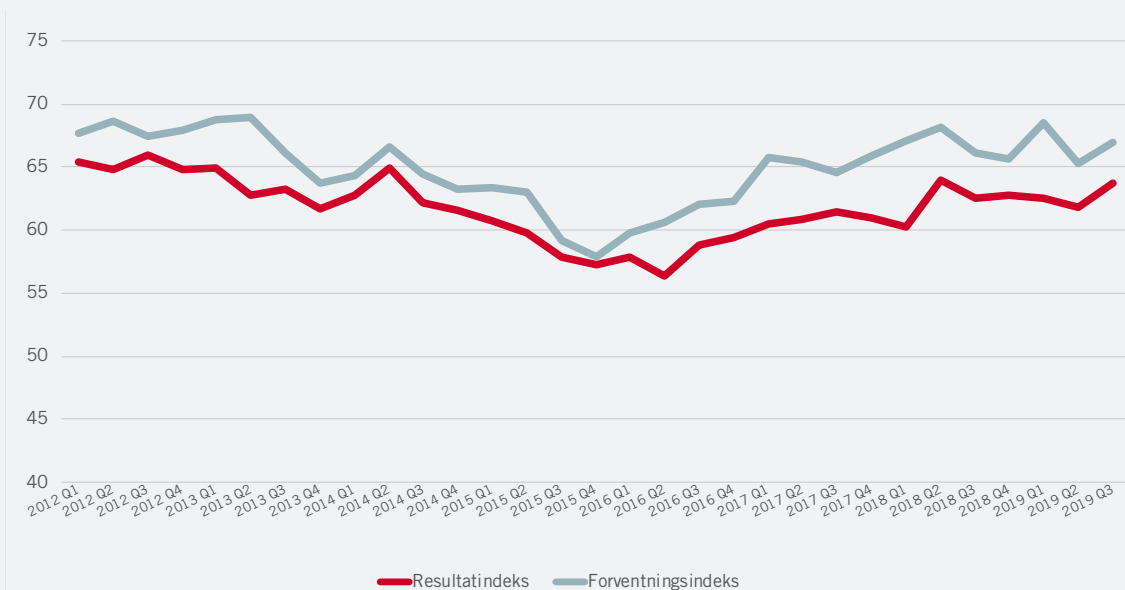
Vestlands- bedriftene er positive tross internasjonal uro

Vestlandsindeks 3/2019 viser i hovedtrekk en positiv utvikling for Vestlandet. Pilene peker oppover til tross for økonomisk usikkerhet internasjonalt gjennom året. Den samlede resultatindeksen har det siste året ligget stabilt rundt 62, og stiger nå til 63,8. Alle fylkene i Vestlandsindeksen melder om fremgang. Forventningsindeksen har tidligere vist seg å være en god ledende indikator for utviklingen i resultatindeksen, og legger vi siste kvartals utvikling i indeksen til grunn, tyder det på at avslutningen på 2019 vil bli en god periode for vestlandsbedriftene. Forventningsindeksen for tredje kvartal 2019 er høyere enn gjennomsnittet for de siste syv årene. Det er forven-

tinger om bedret etterspørsel og lønnsomhet som bidrar sterkest til den økte optimismen. Bedriftene med høyest andel av omsetningen tilknyttet olje- og gassrelatert virksomhet er de mest optimistiske på Vestlandet.

Bedriftene melder om økt sysselsetting dette kvartalet, men forventer færre nye jobber sammenlignet med hva de gjorde i forrige kvartal. Faglært arbeidskraft fortsetter å være den knappeste formen for arbeidskraft. Avtakende forventninger til lønnsvekst og sterk etterspørsel bidrar til forventninger om høyere vekst i lønnsomheten blant vestlandsbedriftene.

Resultat- og forventningsindeks

Resultat- og forventningsindeks

Resultatindeksen viser hvordan bedriftene på Vestlandet har opplevd den økonomiske situasjonen de siste tre måneder. I Vestlandsindeks 3/2019 melder bedriftene om positiv utvikling. Resultatindeksen stiger til 63,8 mot 61,8 forrige kvartal. Med unntak av 2. kvartal 2018 har ikke resultatindeksen vært høyere siden 2. kvartal 2014. Indeksen er opp i alle regionene, og særlig næringene «forretningsmessig, faglig, vit. og tekn. tjenesteyting + IKT», «industri, kraft og oljeutvinning» og «overnattings- og serveringsvirksomhet» gjør det sterkt. Både etterspørsel, lønnsomhet og sysselsetting bidrar til å trekke resultatindeksen opp.

Forventningsindeksen viser hvilke forventninger vestlandsbedriftene har for den økonomiske situasjonen de neste seks måneder. I Vestlandsindeks 3/2019 stiger forventningsindeksen fra 65,3 i forrige kvartal, til 66,9 inneværende kvartal. Forventningene stiger i alle regioner utenom Sogn og Fjordane, hvor indeksen går tilbake. Både lavere etterspørsel og sysselsetting bidrar til bremsingen i Sogn og Fjordane. Optimismen er bred mellom næringer, kun «varehandel, bilverksteder, annen tjenesteyting» og «jordbruk, skogbruk og fiske» melder om fall i forventningene fra forrige kvartal. «Eiendom og finans» utmerker seg som mest optimistiske næring, særlig drevet av økte forventninger til investeringer. Vestlandsbedriftenes

forventninger til sysselsetting fortsetter å falle noe, mens forventningene til etterspørsel, lønnsomhet og investeringer snur opp fra forrige Vestlandsindeks. Særlig etterspørsel forventes å stige det neste halvåret.

I forrige Vestlandsindeks skrev vi at bedrifter med høy eksponering mot olje- og gassrelatert virksomhet rapporterte om avtakende vekst i optimismen. Dette kvartalet ser vi det motsatte, at bedrifter med høy eksponering melder sterkest vekst i optimismen. Bedrifter med mer enn halvparten av omsetningen knyttet til olje- og gassrelatert virksomhet har gjennom Vestlandsindeksens historie aldri vært mer optimistiske til de neste seks månedene. Bedrifter skjermet fra petroleumsnæringen melder nå om en forventningsindeks på 66, mot 73 for bedrifter med mer enn 50 % av omsetningen knyttet til petroleumsnæringen. Den samme tendensen viser seg i resultatindeksen. Også her er indeksen på all time high for bedrifter med mer enn 50 % av omsetningen knyttet til petroleumsnæringen. Skjermet sektor rapporterer om en resultatindeks på 64, mot 71 for bedriftene med størst tilknytning til petroleumsnæringen. Tilsvarende tall var ved forrige kvartals måling henholdsvis 61 og 65.

Forventningsindeks fordelt etter andel av omsetning i olje- og gassrelatert virksomhet

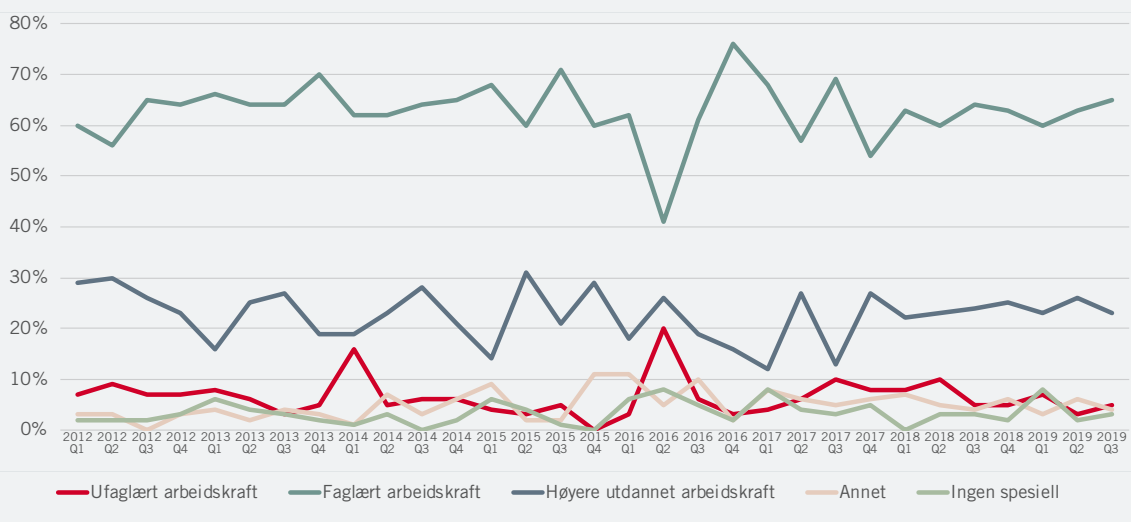

Arbeidsmarkedet

Sysselsettingen steg fra 2. til 3. kvartal, mens forventningen for de neste seks månedene falt. Forventningen er marginalt ned i Rogaland, marginalt opp i Hordaland, og betydelig ned i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. De største bedriftene har hatt mest positiv utvikling i antall årsverk de siste månedene, og

denne trenden forventes å fortsette. Næringen «forretningmessig, faglig, vit. og tekn. tjenesteyting + IKT» er mest optimistisk til økning i antall årsverk de neste månedene. «Overnattings- og serveringsvirksomhet» forventer på den andre siden færre årsverk de neste seks månedene, i tråd med næringens sesongpreg.

Hvilken type arbeidskraft vil være vanskeligst å få tak i?

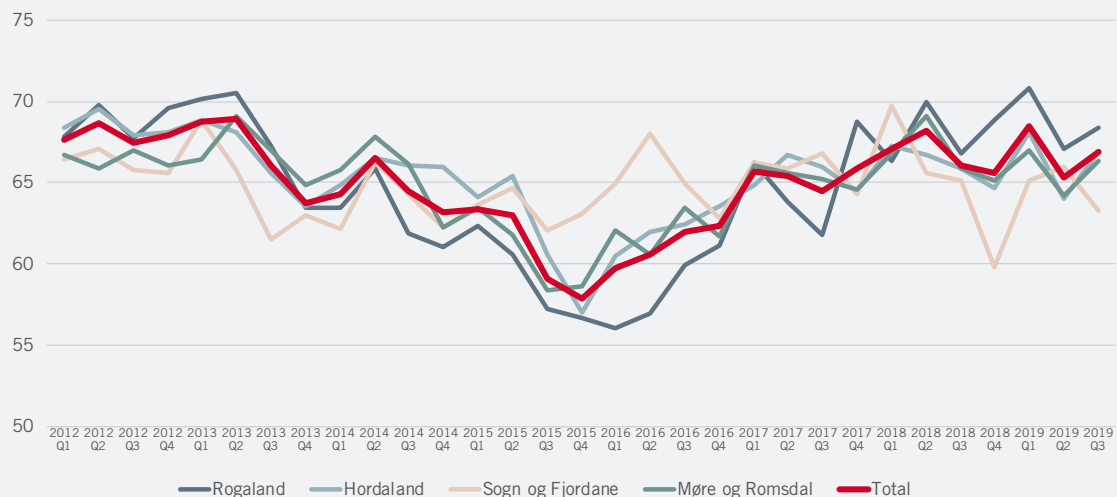

Bedriftenes frykt for økte lønnskostnader avtar. 41 % forventer økte lønnskostnader, mot 58 % ved forrige kvartal. Faglært arbeidskraft fortsetter å være den knappeste formen for arbeidskraft. For dette kvartalet svarer 65 % av bedriftene at faglært arbeidskraft

vil være vanskeligst å få tak i, opp fra 63 % forrige kvartal. Videre melder 23 % at høyere utdannet arbeidskraft vil være vanskeligst å få tak i, ned fra 26 % forrige kvartal.

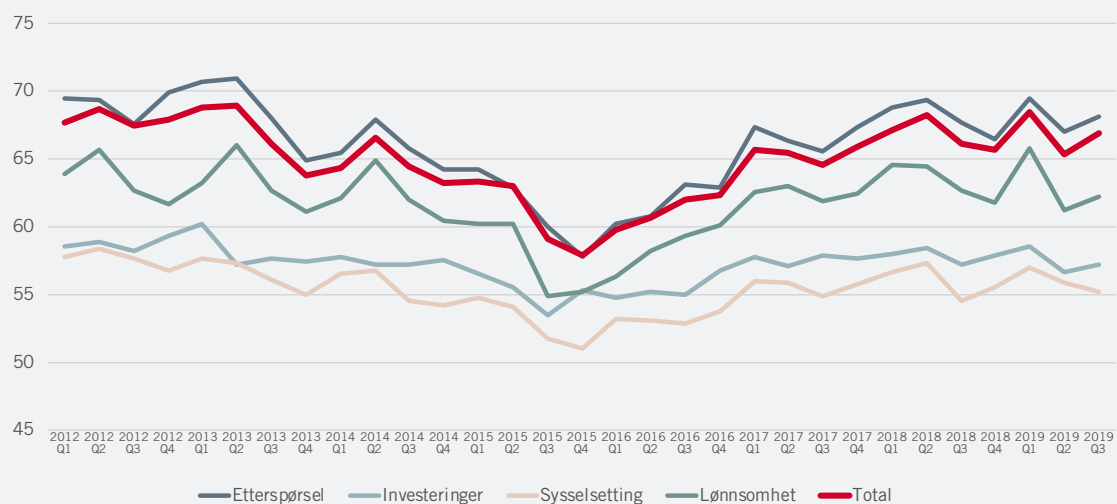
Tilleggsmateriale

Forventningsindeks – totalt og etter fylke

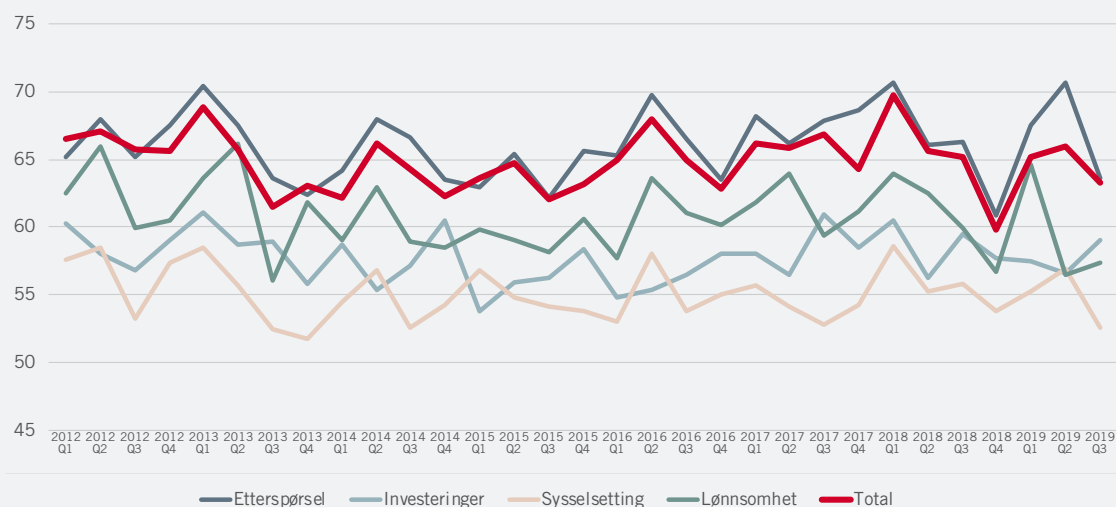
Sogn og Fjordane er eneste fylke hvor forventningsindeksen faller.

Forventningsindeks – totalt og enkeltindikatorer

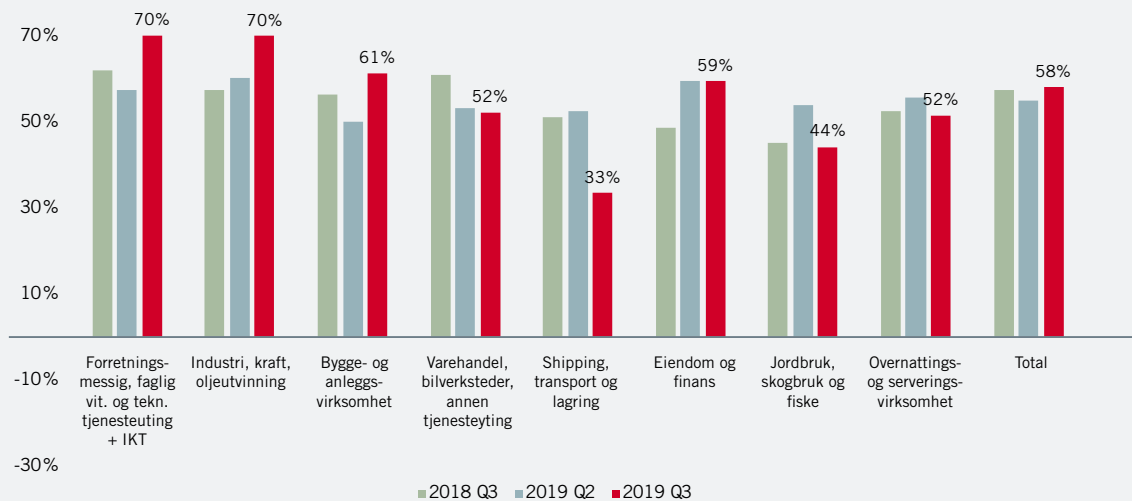
Forventningene til sysselsettingsvekst fortsetter å avta.

Forventningsindeks Sogn og Fjordane– totalt og enkeltindikatorer

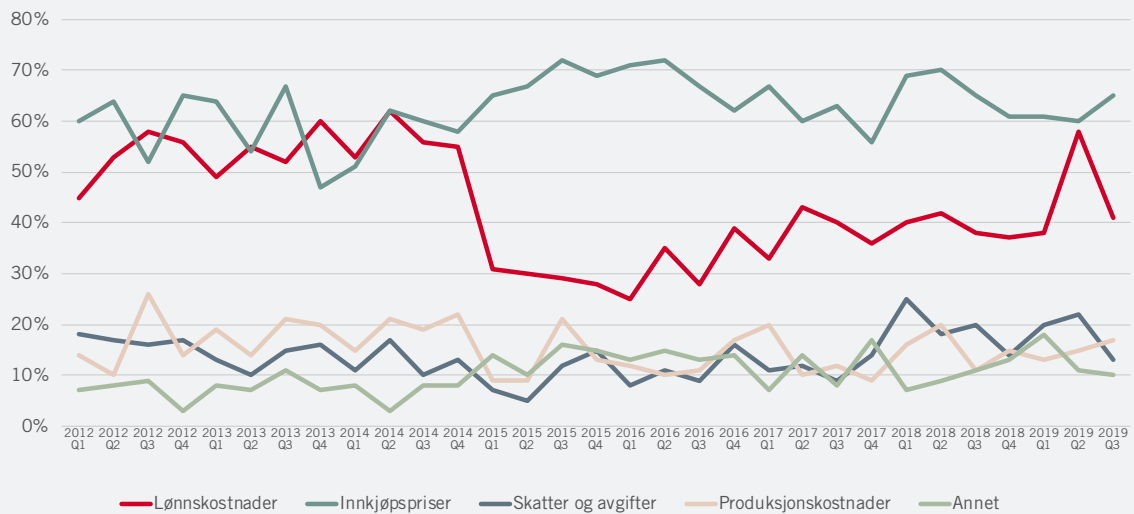
Forventet etterspørsels- og sysselsetningsvekst avtar betydelig i Sogn og Fjordane.

Forventning – etterspørsel Netto andel positive

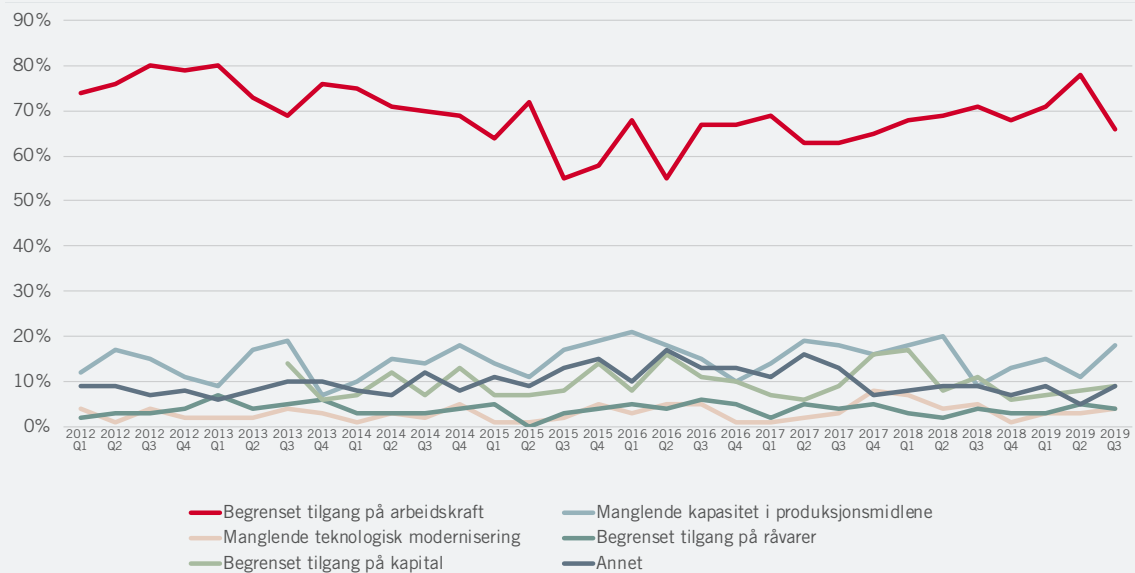
Bred optimisme til etterspørselsvekst.

Hvilke kostnader har økt eller forventes å øke?

Forventninger til lønnsvekst avtar, innkjøpskostnader stiger.

Hvilke faktorer skaper kapasitetsvansker?

Begrenset tilgang på arbeidskraft en mindre utfordring.

Resultatindeks etter andel av omsetning knyttet til olje- og gassrelatert virksomhet

Kvartalet var sterkt for bedriftene med størst tilknytning til petroleumssektoren.

VESTLANDSINDEKS.NO

